

Προς κάθε ενδιαφερόμενο:

Γνωρίζω τον Γιώργο Κόλλια για περισσότερα από 30 χρόνια και όλο αυτό το διάστημα παρακολουθώ στενά τη δουλειά του. Είναι ένα από τα μεγάλα ονόματα στην επιστήμη της φλεγμονής. Είναι επίσης ένας εμπνευσμένος ηγέτης.

Με τον Κόλλια γνωριστήκαμε πριν από πολλά χρόνια όταν και οι δύο δραστηριοποιούμασταν ενεργά στο ερευνητικό πεδίο του παράγοντα νέκρωσης όγκων (Tumor Necrosis Factor - TNF). Τον θεωρώ, γενικότερα, έναν από τους πραγματικούς πρωτοπόρους της βιολογίας των κυτοκινών. Ο Κόλλιας πρωτοστάτησε στη χρήση της διαγονιδιακής τεχνολογίας και αργότερα της τεχνολογίας της γονιδιακής σίγασης (knock-out) για τη μελέτη του TNF και των πολλών βιολογικών του δραστηριοτήτων. Πρώτα δημιούργησε ποντίκια που υπερέκφραζαν τον TNF και αργότερα ποντίκια που δεν μπορούσαν να εκφράσουν την αντίστοιχη πρωτεΐνη. Διαπίστωσε ότι αυτά είχαν ανώμαλη ανάπτυξη του ανοσοποιητικού συστήματός και ήταν επιρρεπή σε μόλυνση από ενδοκυτταρικά μικρόβια όπως η *Listeria monocytogenes* και το *Mycobacterium tuberculosis*. Μέρος της δουλειάς του ήταν συνυφασμένη με τη δική μου, και κάποιες φορές έφτασα να θαυμάζω την αυστηρότητα και την ακρίβειά του. Σε κάποιες πρώιμες μελέτες που έγιναν στο εργαστήριό μου εντοπίσαμε ένα στοιχείο πλούσιο σε UA στη μη-μεταφράσιμη περιοχή του 3' (UTR) άκρου του mRNA του TNF, το οποίο ο Κόλλιας είχε εμπλέξει στον έλεγχο της βιοσύνθεσης της πρωτεΐνης του TNF και παρείχε κρίσιμα *in vivo* δεδομένα. Διέγραψε το πλούσιο σε UA στοιχείο από το 3'UTR και διαπίστωσε ότι αυτή η ανεπαίσθητη τροποποίηση προκάλεσε σοβαρή συστηματική υπερέκφραση του TNF, οδηγώντας στην ανάπτυξη αρθρίτιδας. Ήταν μια χαρούμενη στιγμή για εμένα όταν τον άκουσα να παρουσιάζει αυτό το έργο σε ένα συνέδριο και στη συνέχεια όταν διάβασα τη δημοσίευσή του. Ο Κόλλιας μελέτησε επίσης τόσο τα διαγονιδιακά knock-out των TNF και TNF-υποδοχέων (TNFR), όσο και άλλες μορφές του TNF (π.χ. TNF δεσμευμένο στη μεμβράνη έναντι του διαλυτού TNF, και τις επιλεκτικές επιδράσεις του TNF σε διάφορα όργανα και ιστούς). Σε μια προγενέστερη περίοδο της καριέρας του, ο Κόλλιας συνέβαλε σημαντικά στον τομέα της ρύθμισης των γονιδίων της αιμοσφαιρίνης, ενώ πιο πρόσφατα ήταν από τους πρωτοπόρους που ανέδειξαν έναν ακόμη τομέα, αυτόν της βιολογίας των ινοβλαστών, με μηχανιστικές προσεγγίσεις που εξηγούσαν την παθοφυσιολογία στην ανοσία, τη φλεγμονή και τον καρκίνο.

Είναι λίγοι οι επιστήμονες που μπορώ να σκεφτώ ότι έχουν συνεισφέρει περισσότερο από τον Κόλλια στην έρευνα των κυτοκινών, και σίγουρα πολύ λίγους που συνέβαλαν τόσο συστηματικά. Παρ' όλο που πολλοί ερευνητές στις πρώτες μέρες της ανακάλυψης των κυτοκινών έσπευσαν να καταλήξουν σε συμπεράσματα, ο Κόλλιας χρησιμοποίησε τα καλύτερα εργαλεία για να προσδιορίσει την «πραγματική ιστορία» και συχνά εξέπληξε ολόκληρο το πεδίο, οδηγώντας το σε απροσδόκητες και σημαντικές κατευθύνσεις. Το έργο του Κόλλια έδωσε μεγάλη ώθηση στη χρήση των αναστολέων του TNF στη ρευματοειδή αρθρίτιδα: μια στρατηγική που μέχρι τώρα έχει ωφελήσει εκατομμύρια ανθρώπους. Πέρα όμως από αυτό, ήταν αυτός που εξύψωσε το πεδίο γενικότερα, επιβάλλοντας νέα πρότυπα στη διεξαγωγή της έρευνας. Στην αρχή, τέτοια πρότυπα ήταν σχετικά φτωχά. Πολλές παρατηρήσεις *in vitro* οδήγησαν σε ψευδή συμπεράσματα. Ο Κόλλιας ανέδειξε τη διαγονιδιακή μεθοδολογία ως μοναδικό πρότυπο για την τεκμηρίωση υποθέσεων.

Σε προσωπικό επίπεδο, πάντα διατηρούσα ένθερμο σεβασμό για τον Κόλλια. Είναι ένας γενναιόδωρος, συναδελφικός ερευνητής και είναι πάντα πρόθυμος να βοηθήσει, φιλόξενος στους επιστημονικούς επισκέπτες και ειλικρινής στο να μοιράζεται τις ιδέες του. Δεν είναι μόνο ένας καλός επιστήμονας, αλλά ένας αναγεννησιακός άνθρωπος, γνώστης πολλών πτυχών της επιστήμης, της τέχνης και της ιστορίας. Για να εκπροσωπήσει κανείς ένα σεβαστό σώμα καταξιωμένων ατόμων όπως η Ακαδημία Αθηνών, πρέπει να έχει επιτεύγματα ανάλογα με το όνομά του, επίσης να διαθέτει σοφία, διακριτικότητα, ευρύ πεδίο κατανόησης, ακεραιότητα και προσωπικό μαγνητισμό. Ο Κόλλιας έχει όλες αυτές τις ιδιότητες σε αφθονία. Είμαι βέβαιος ότι θα υπηρετούσε τέλεια σε οποιαδήποτε ηγετική θέση με στόχο την πρόοδο της επιστήμης.

Ειλικρινά δικός σας,

Bruce Beutler, M.D.

Διευθυντής, Κέντρο Γενετικής για την Άμυνα του Ξενιστή